

ВИ ПИТАТЕ, СИНДИКАТ ОДГОВАРА

Обрачун зараде, прекомерни и рад инвалидског пензионера

На различита питања из области радно-правне заштите и радног законодавства за читаоци „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Своја питања можете да пошаљете на мејл адресу синдиката – pitaj-sindikat@sindikat-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама нашег листа биће објављена два-три питања са одговорима.

Послодавац ми већ месецима приликом исплате зараде не доставља обрачун, па сам приморана да сваки пут молим да ми се обрачун достави. Да ли је неиздавање обрачуна у супротности са законом?

ОДГОВОР: Приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде, послодавац је дужан да запосленом достави обрачун зараде, било у папирном облику или у електронској форми. Уколико послодавац не доставља обрачун зараде запосленом, он чини прекршај за који је забрањена новчана казна у износу од 800.000 до 2.000.000 динара. У циљу решавања наведеног проблема, на располагању су вам следеће могућности: да се обратите председнику синдикалне организације у предузећу (установи), Инспекцији рада или Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Да ли прекомерни рад и стрес могу да доведу до хроничне болести и смртног исхода?

ОДГОВОР: Хроничне болести као што су: повишен крвни притисак, дијабетес, депресија, алкохолизам... могу бити последице стреса на раду. Када се појави екстремни негативни стрес и изгарање на послу који доводе до изненадне смрти, а повезују се са прекомерним радом, компликованим и превисоким захтевима који се постављају раднику и изостанком адекватне социјалне подршке, у литератури су такве ситуације познате као „Кароши синдром“. Најчешће последице „Кароши синдрома“ су суицидални излаз, срчани и мождани удар.

Пензионисана сам као инвалид прве категорије. Имам ли право да радим, а да не изгубим право на пензију?

ОДГОВОР: Инвалидски пензионер не може да заснује радни однос и да истовремено настави да користи инвалидску пензију, јер заснивањем радног односа престају да постоје разлози који су довели до стицања права на инвалидску пензију. Рад инвалидског пензионера на неким пословима ван радног односа не представља законски основ за аутоматско губљење права на инвалидску пензију, нити за покретање поступка за поновно утврђивање инвалидности. Међутим, законом је дата могућност да у одређеним случајевима и по протеклу законом утврђеног времена, организација пензијског и инвалидског осигурања може, по службеној дужности, да покрене поступак да се код појединих инвалидских пензионера поново приступи оцени радне способности. **М. Р. Б.**